

Omgevingsdienst
Achterhoek

Begroting 2017

Meerjarenbegroting 2018 - 2020

Begroting 2017

Meerjarenbegroting 2018 - 2020

Datum: 22 maart 2016

Status: Definitief concept

© **Omgevingsdienst Achterhoek**

Omgevingsdienst
Achterhoek

Elderinkweg 2, 7255 KA Hengelo (Gld)

info@odachterhoek.nl

www.odachterhoek.nl

www.gelderseomgevingsdiensten.nl

@odachterhoek

/OmgevingsdienstAchterhoek

INHOUDSOPGAE.....	Blz.
AANBIEDINGSBRIEF.....	3
I. DE BELEIDSBEGROTING.....	5
II. PROGRAMMA 1 - VERGUNNINGVERLENING.....	7
III. PROGRAMMA 2 - ADVIES.....	8
IV. PROGRAMMA 3 - TOEZICHT EN HANDHAVING.....	9
V. BOVEN REGIONALE TAKEN.....	11
VI. PARAGRAFEN.....	13
VII. FINANCIËLE BEGROTING.....	21
VIII. BESLUIT ALGEMEEN BESTUUR.....	25
Bijlage 1 Bevoorschotting door de deelnemers.....	26

AANBIEDINGSBRIEF

Hierbij bieden we u de begroting 2017 en de meerjarenbegroting 2018 – 2020 van de omgevingsdienst Achterhoek (ODA) aan.

De ODA is op 1 april 2013 van start gegaan als gemeenschappelijke regeling en we werken voor de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk, Zutphen en de provincie Gelderland. Daarbij maakt de ODA deel uit van het Gelders stelsel van 7 omgevingsdiensten.

De belangrijkste taken die de ODA uitvoert voor de partners zijn vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuregelgeving.

Onze missie daarbij is: *De ODA draagt op efficiënte wijze samen met haar opdrachtgevers zorg voor een gezonde, schone, veilige en duurzame leefomgeving in de Achterhoek.*

Om dit te bereiken hebben we onze visie als volgt geformuleerd:

Wij willen een organisatie zijn die:

- in nauwe samenwerking met de opdrachtgevers een compleet pakket aan WABO-brede producten levert;
- integrale dienstverlening biedt met oog voor de klant en de totale leefomgeving;
- praktisch, efficiënt maar ook klantgericht werkt: liever bewust maken dan handhaven;
- medewerkers uitdaging en ontwikkeling biedt, daarbij gebruik makend van elkaars kracht en eigen verantwoordelijkheid;
- slagvaardig en innovatief is en gericht op de toekomst;
- uitgaat van vertrouwen en bijstuurt waar nodig.

Met het uitvoeren van de verbeterpunten uit het "spoorboekje", naar aanleiding van de evaluatie in 2015 is de ODA beter in staat om te rapporteren, te prognosticeren en te sturen op de diensten die we leveren aan onze partners.

Het doel van de ODA is immers om efficiënt te werken aan een gezonde, schone, veilige en duurzame leefomgeving in de Achterhoek.

Vanaf de start in 2013 waren de ingebrachte taken en mensen de basis voor de financiering door de partners. De begroting van 2017 is de eerste begroting van de ODA die gebaseerd is op outputfinanciering of omzetbegroting. Hiermee wordt bedoeld dat de partners betalen voor de producten die afgenomen worden.

Om tot een nieuw model te komen voor de begroting 2017 zijn de resultaten van 2015 vertaald naar de omzetbegroting. In 2015 zijn de producten beschreven. Aan de producten zijn kengetallen toegevoegd en samen met de uurtarieven leidt dit tot productprijzen. Alle partners zijn bij de ontwikkelingen betrokken. Uit de berekeningen zijn verschillen naar voren gekomen tussen de inputfinanciering en de doorrekening naar de omzetbegroting. Deze verschillen zijn verklaarbaar en gedeeld met de partners. De werkprocessen van de ODA zijn nog steeds in ontwikkeling. Op 1 juli 2015 is er een VTH systeem in gebruik genomen dat in de maanden daarna langzaam gevuld is. Implementatie van 'lean' of slimme werkprocessen en betere en meer digitale informatievoorziening worden stap voor stap meer ondersteund door automatisering. De effecten van de verbeteringen zullen in de toekomst zichtbaar worden.

2015 is het eerste jaar waarin de ODA over kwalitatief goede en betrouwbare cijfers beschikt. Deze cijfers zijn als uitgangspunt gebruikt voor de begroting 2017. Via monitoring van de producten en dienstverlening zal in 2016 blijken of de gebruikte kengetallen kloppen. Eind van 2016 kunnen we een productenboek met geactualiseerde kengetallen en tarieven vaststellen.

Naast deze belangrijke wijziging in de financiering die het voor de partners mogelijk maakt om te sturen op de vraag aan de ODA gaan we verder met het analyseren en ontwikkelen van gegevens over risico's bij bedrijven of branches in de Achterhoek. Want, op basis van een goede risicoanalyse kunnen we beter adviseren over het efficiënt en

slim inzetten van de capaciteit om naleefgedrag te bevorderen en effectgericht te handhaven.

Bestuursorganen

De ODA is opgericht op 7 november 2012, de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur van de ODA. De ODA kent twee bestuursorganen namelijk het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen.

Op 1 januari 2016 waren de besturen als volgt samengesteld:

Algemeen Bestuur:

Lid	Functie	Gemeente/ Provincie	Plaatsvervanger	Functie
D.W. Luiten	Wethouder	Aalten	T. Kok	Wethouder
J. van Oostrum vz	Burgemeester	Berkelland	M.H.H. van Haaren	Wethouder
J. Engels	Wethouder	Bronckhorst	A. A.L.M. Spekschoor	Wethouder
F.H.J. Langeveld	Wethouder	Doetinchem	H.G. Bulten	Wethouder
B. Groot Wesseldijk	Wethouder	Lochem	S.W. van 't Erve	Burgemeester
W.J.A. Gerritsen	Wethouder	Montferland	W.A.R. Visser	Wethouder
V. F.M. van Uem	Wethouder	Oost Gelre	R.H.M. Hoijsink	Wethouder
H.J. Hengeveld	Wethouder	Oude IJsselstreek	Wisselend	
M.J. van Beem	Burgemeester	Winterswijk	H.J.G. Gommers	Wethouder
C. Pennings	Wethouder	Zutphen	Wisselend	
J. Meijers	Gedeputeerde	Gelderland	Wisselend	
Secretaris				
P.G.M. van Oosterbosch	Directeur	ODA	H.L van Rhijn	ODA

Dagelijks Bestuur:

Lid	Functie	Gemeente/ Provincie	Plaatsvervanger	Functie	Gemeente
J. van Oostrum vz	Burgemeester	Berkelland	Eén van de DB leden		
C. Pennings	Wethouder	Zutphen	B. Groot Wesseldijk	Wethouder	Lochem
W.J.A. Gerritsen	Wethouder	Montferland	Rouleert		
Vacature					
Secretaris					
P.G.M. van Oosterbosch	Directeur	ODA	H.L van Rhijn		

Dhr. Gerritsen en mevr. Pennings fungeren bij toerbeurt als voorzitter bij afwezigheid van de heer Van Oostrum

I. DE BELEIDSBEGROTING

1. Het Programmaplan

Het programmaplan van de Omgevingsdienst is opgebouwd uit de volgende programma's:

- Programma 1 - Vergunningverlening
- Programma 2 - Advies
- Programma 3 - Toezicht en Handhaving

Bovenregionale taken vormt niet langer een afzonderlijk programma.

De kosten van deze taken zijn over de andere drie programma's verdeeld.

2. Uitgangspunten begroting 2017

Het algemeen bestuur heeft in zijn vergadering van 18 november 2015 de volgende uitgangspunten voor de samenstelling van de begroting 2016 vastgesteld

Beleid en nieuw beleid

De begroting 2017 is gebaseerd op de begroting 2016 met als vertrekpunt het bestaande beleid 2015. Beleidswijzigingen die consequenties hebben voor de begroting 2016 (en volgende jaren), worden in de begroting 2017 verwerkt dan wel via de eerste begrotingswijziging 2017.

BTW en Vpb

De begroting is opgesteld zonder kostprijsverhogend BTW-effect. We hebben een risico in onze risicoanalyse opgenomen in verband met de maximalisatie van het BTW-compensatiefonds.

Met betrekking tot de vennootschapsbelasting beperken we ons tot het benoemen van de risico's en is er geen kostprijsverhogend effect in de begroting 2017 opgenomen.

Afname producten vergunningen, toezicht en handhaving en advies (omzet)

De inschatting van de afname van het aantal producten volgens de begroting 2016 vormt de basis voor de afname in 2017. Indien opdrachtgevers wel van de begroting 2016 willen afwijken, kan een grotere variatie dan 2% (in euro's) niet zonder meer worden geaccepteerd (op basis van prijzen 2016).

De risico's die samenhangen met het zogenaamde output gericht werken zijn zo goed mogelijk onderkend (zie hiervoor de nota risicoanalyse en weerstandsvermogen).

Bovenregionale taken

In 2016 vindt een evaluatie plaats van het Gelders Stelsel.

Naar aanleiding hiervan zal een nadere invulling worden gegeven aan de bekostiging van de bovenregionale taken. Vooralsnog hanteren we bij de raming van de kosten dezelfde methodiek als in 2016.

Personeelsformatie

De personeelsformatie is gebaseerd op de aannames zoals opgenomen in de begroting 2016.

Indexatie

De loonindex is bepaald op 1,9%; de prijsindex is bepaald op 0,9%

Ziekteverzuim

In de uren norm van 1.350 uur is rekening gehouden met 4% ziekteverzuim.

Wij vinden een vervangingsbudget van € 50.000 uit dien hoofde niet langer strikt noodzakelijk en hebben deze dan ook achterwege gelaten.

Opleidingen

Het opleidingsbudget is bepaald op 2% van de loonsom te weten € 97.500.

Flexibele schil/inhuur van derden

De optimale grootte van de flexibele schil zal door het opdoen van ervaring met outputfinanciering de komende jaren moeten worden bepaald. Bij iedere vacature die

ontstaat, vragen wij ons af of het noodzakelijk is om deze vast in te vullen of dat we de loonruimte beter aan de flexibele schil kunnen toevoegen. Verder is er regelmatig behoefte aan flexibel personeel in verband met het opvangen van ziekteverzuim etc.

Rente

Voor langlopende geldleningen een rentepercentage te hanteren gebaseerd op het rentepercentage voor langlopende geldleningen met een looptijd van 25 jaar bij de BNG.

Afschrijvingen

Investerings (met economische waarde) worden annuïtair afgeschreven.

Weerstandsvermogen/Onvoorzien

De gedragslijn volgen zoals op 18 november 2015 is bepaald door het Algemeen Bestuur wat neerkomt op een algemene reserve van € 100.000 en een post onvoorzien van € 60.000.

Verandercapaciteit

Voor verandercapaciteit is € 71.250 opgenomen.
Vanaf 2018 is er geen budget voor verandercapaciteit meer beschikbaar.

3. Deelnemersbijdragen door middel van voorschotbetalingen

De productie van 2015 is als basis genomen voor de ingeschatte afname van de partners en de daarbij behorende voorschotbetalingen. Voorgaande heeft geleid tot een omzet per deelnemer die afwijkt van de huidige deelnemersbijdrage op basis van input. De resultaten van de berekeningen zijn dus ook vooraf besproken met de partners. In voorgaande jaren werden de kosten over de programma's verdeeld op basis van het aantal werkzame FTE's binnen het desbetreffende programma. Deze verdeelsleutel wordt vanaf 2017 losgelaten en daarvoor in de plaats komt de verwachte afname per partner. Dit leidt er toe dat de begrotingscijfers 2016 en 2017 niet of nauwelijks vergelijkbaar zijn.

4. Procedure

Voor de aanbidding en vaststelling van de (ontwerp) begroting geldt de volgende procedure.

1. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerp begroting 2017 vóór 15 april 2016 aan provinciale staten en aan de gemeenteraden.
2. Provinciale staten en de gemeenteraden kunnen hun zienswijzen over de ontwerp begroting indienen bij het dagelijks bestuur van de omgevingsdienst.
3. Het dagelijks bestuur verzamelt de zienswijzen en biedt de ontwerp begroting voorzien van de zienswijzen aan aan het algemeen bestuur.
4. Het algemeen bestuur stelt de begroting 2017 vervolgens vóór 1 augustus 2016 vast.
5. Onmiddellijk na vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur zendt deze de begroting ter kennisname aan provinciale staten en de gemeenteraden.
6. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, maar in elk geval vóór 1 augustus (nieuwe termijn) aan de minister.

5. Voorstellen

Wij stellen u tenslotte voor:

1. De begroting 2017 vast te stellen.
2. De meerjarenbegroting 2018 – 2020 voor kennisgeving aan te nemen.
3. De bevoorschotting overeenkomstig bijlage 1 vast te stellen
4. Het dagelijks bestuur te machtigen over de post onvoorzien (€ 60.000) te beslissen.

II. PROGRAMMA 1 – VERGUNNINGVERLENING

1. Wat willen we bereiken?

Vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen afhandelen en dat de verleende vergunningen bijdragen aan een veilige leefomgeving en handhaafbaar zijn. Meldingen worden beoordeeld op juistheid en volledigheid.

Vergunningverlening is lastig te plannen omdat dit voor een groot deel afhankelijk is van aanvragen van de bedrijven. De volgende prioriteiten worden gehanteerd:

- aanvragen krijgen altijd voorrang voor ambtshalve wijzigingen;
- bij piekaanbod krijgen reguliere procedures voorrang boven uitgebreide procedures, omdat in de meeste gevallen bij een (korte) reguliere procedure de vergunning na het verlopen van de proceduretermijn van rechtswege van kracht wordt.

Daarnaast verliezen door diverse oorzaken afgegeven vergunningen hun actualiteit. Voorbeelden zijn:

- jurisprudentie en wijzigingen in wet- en regelgeving;
- wijzigingen in de meest milieuvriendelijke technieken die een bedrijf kan toepassen op basis van Europese regelgeving (BREF's en BBT);
- wijzigingen in Nederlandse BBT-informatiedocumenten (best beschikbare technieken);

Naast de behandeling van aanvragen is actualiseren van de vergunningen en maatwerkvoorschriften voor bedrijven die vallen onder het Activiteitenbesluit een belangrijk aandachtspunt.

2. Wat gaan we daarvoor doen?

- Meedenken in mogelijkheden en oplossingen, waarbij de belangen van de aanvrager, de omgeving en de gemeenten/provincie in het oog worden gehouden.
- De inzet van menskracht en deskundigheid zodanig plannen dat producten met kwaliteit, integraal tot stand komen. Het klantgericht werken staat hierbij centraal.
- Processen slimmer inrichten met de leanmethode.
- Het uitvoeren van afspraken met de opdrachtgevers.
- Het projectmatig aanpakken van actualisaties en maatwerkvoorschriften

3. Wat mag het kosten?

Programma	2015 Realisatie	2016 Begroting	2017 Begroting	2018 Begroting	2019 Begroting	2020 Begroting
Vergunningverlening						
Lasten	€ 1.228.229	€ 1.286.781	€ 1.619.751	€ 1.596.001	€ 1.596.001	€ 1.596.001
Algemene dekkingsmiddelen						
Baten	€ 1.268.671	€ 1.286.781	€ 1.619.751	€ 1.596.001	€ 1.596.001	€ 1.596.001
Resultaat voor bestemming	€ 40.443	€ 0	€ 0	0	€ 0	€ 0
Mutaties reserves	€ 35.848	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Resultaat na bestemming	€ 76.291	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

III. PROGRAMMA 2 – ADVIES

1. Wat willen we bereiken?

Het verstrekken van (milieu)advies over het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Enerzijds zijn de adviezen een onderdeel van de vergunning- en handhavingprocedures en anderzijds zijn de adviezen gericht op ruimtelijke processen waarbij voor alle relevante aspecten een beoordeling wordt gegeven over de (on)mogelijkheden van een ruimtelijke ontwikkeling.

Het betreft adviezen op het gebied van erfgoed, archeologie, constructie, geluid, bodem, lucht, externe veiligheid, milieuzonering en juridische ondersteuning.

2. Wat gaan we daarvoor doen?

- Meedenken in mogelijkheden en oplossingen, waarbij de belangen van de aanvrager, de omgeving en de gemeenten/provincie in het oog worden gehouden.
- Het verstrekken van gevraagde en ongevroegde specialistische en juridische adviezen aan in- en externe opdrachtgevers.
- De inzet van menskracht en deskundigheid zodanig plannen dat producten met kwaliteit, integraal tot stand komen. Het klantgericht werken staat hierbij centraal.
- Binnen afgesproken termijnen leveren van advies dat voldoet aan gevraagde en/of geformuleerde kwaliteitseisen.
- Verdere implementatie van de leanmethode.

3. Wat mag het kosten?

Programma	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Advies						
Lasten	€ 1.681.496	€ 1.618.504	€ 1.365.337	€ 1.341.587	€ 1.341.587	€ 1.341.587
Algemene dekkingsmiddelen						
Baten	€ 1.736.864	€ 1.618.504	€ 1.365.337	€ 1.341.587	€ 1.341.587	€ 1.341.587
Resultaat voor bestemming	€ 55.368	€ 0	€ 0	0	€ 0	€ 0
Mutaties reserves	€ 49.078	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Resultaat na bestemming	€ 104.445	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

IV. PROGRAMMA 3 – TOEZICHT EN HANDHAVING

1. Wat willen we bereiken?

Toezicht

De ODA houdt toezicht op de naleving van milieuregelgeving. Hiervoor worden inrichtingen in de zin van de Wet Milieubeheer gecontroleerd aan de hand van een omgevingsvergunning of een melding Activiteitenbesluit. Als er voor de betreffende activiteit geen vergunning is verleend of wanneer er geen melding is ingediend, wordt erop toegezien dat dit alsnog gebeurt. Vanwege de ontwikkelingen op het gebied van regels wordt hierbij nadrukkelijk aandacht geschonken aan duurzaamheid/energiethema's om bedrijven hierin te faciliteren.

Ook wordt er toegezien op asbestsloop en het naleven van regels bij bodemactiviteiten (grondtransporten en bodemsaneringen).

Na het operationeel hebben van het VTH-systeem en digitaal toezicht is de vervolgstap een risico- en effectgerichte benadering van de bedrijven. Risicogericht handhaven houdt in dat de risico's en de naleving van een bedrijf in kaart worden gebracht en dat met deze gegevens de toezichtsfrequentie en aanpak wordt bepaald. Met effectgericht handhaven wordt bedoeld dat de handhaving daar ingezet wordt waar de naleving onvoldoende is. Hier kan de meeste "milieuwinst" worden behaald. Op termijn wordt inzet op gebied van toezicht minder ingezet bij bedrijven met een goed naleefgedrag (de toezicht frequentie gaat omlaag). Daarmee is meer toezicht- en handhaving capaciteit beschikbaar voor bedrijven met een slecht(er) naleefgedrag.

Met deze systematiek willen we in 2017 de bedrijven die vallen binnen dezelfde branche en dezelfde risico's opleveren voor de omgeving op gelijke wijze behandelen. Door slimme keuzes te maken in de prioritering van de controles en de vertaling daarvan in het HUP verwachten wij de effectiviteit en daarmee ook de efficiëntie van het toezicht en de handhaving te vergroten.

De ODA neemt door burgers en/of bedrijven ingediende milieuklachten in behandeling en geeft daar een vervolg aan. Voor het indienen van klachten is de ODA via de Klant Contact Centra van de deelnemers bereikbaar, maar ook via de ODA-brede tool S@men.

Handhaving, bezwaar en beroep

Indien het toezicht niet leidt tot het beoogde resultaat wordt de naleving van de regels met gebruikmaking van bestuursrechtelijke handhaving sinstrumenten afgedwongen. De inzet vanuit de ODA is veel meer gericht op het bewustmaken van de regelgeving. Vanuit de missie en visie van de ODA is een kernwaarde geformuleerd: Liever bewust maken dan handhaven! Bij de uitvoering van onze taken wordt natuurlijk vanuit die kernwaarde inzet gepleegd.

De afhandeling van de in dit kader ingediende bezwaar- en beroepschriften wordt ook door de ODA verzorgd.

Beleid

De ODA draagt bij aan de ontwikkeling van het lokale handhavingsbeleid en er wordt elk jaar een jaarverslag en een toezicht- en handhavingsprogramma opgesteld. Vanuit de analyses van het jaarverslag worden de speerpunten voor het toekomstige uitvoeringsbeleid bepaald. Daarmee wordt het geheel een transparante beleidscyclus met samenhang tussen de diverse onderdelen.

Het project Actieplan Ammoniak is afgerond maar het gedoogbeleid nog niet. Voor de verdere aanpak van dit gedoogbeleid wordt een plan gemaakt waarbij ook de uitvoering in 2020 (hoe worden controles opgepakt omdat veel bedrijven gebruik maken van het actieplan) inzichtelijk wordt gemaakt. Per 2020 moeten ze allemaal voldoen aan het nieuwe strenge besluit of zijn gestopt. In de aanloop naar 2020 moet al rekening gehouden worden met deze situatie. Dit nemen we in de jaarlijkse HUP's mee.

De Landelijke Handhaving Strategie (LHS) krijgt ook meer invulling. In 2016 wordt voorzien in een uniforme vaststelling van de strategie door de partners van de ODA. Dit proces is in gang gezet. Na vaststelling van de strategie zal deze uitvoeringspraktijk eigen gemaakt worden door de (medewerkers van de) ODA. Voor een efficiënte uitvoering, maar ook voor een level playing field is het voor burgers en bedrijven in de Achterhoek en voor de ODA van belang dat er zoveel mogelijk uniformiteit, en dus aansluiting met de LHS, is.

De ODA hanteert als uitgangspunt dat de uitvoering van de basistaken voldoen aan de landelijk gestelde kwaliteitscriteria.

2. Wat gaan we daarvoor doen?

Naast het uitvoeren van regulier werk worden taken projectmatig opgepakt. Deze projecten hebben bijvoorbeeld betrekking op de branchegerichte aanpak, projecten uit de jaarplannen van de provincie of op stelseltaken.

3. Wat mag het kosten?

Programma	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Toezicht en Handhaving						
Lasten	€ 3.524.141	€ 3.287.526	€ 4.083.486	€ 4.059.736	€ 4.059.736	€ 4.059.736
Algemene dekkingsmiddelen						
Baten	€ 3.640.183	€ 3.287.526	€ 4.083.486	€ 4.059.736	€ 4.059.736	€ 4.059.736
Resultaat voor bestemming	€ 116.042	€ 0	€ 0	€ 0	0	€ 0
Mutaties reserves	€ 102.859	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Resultaat na bestemming	€ 218.901	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

V. BOVENREGIONALE TAKEN

Inleiding

De Gelderse omgevingsdiensten zijn niet voor alle opgedragen taken voldoende "robuust". Om die robuustheid wel te garanderen, is een Gelders stelsel ontwikkeld. Omgevingsdiensten waar bovenregionale taken zijn belegd, zorgen voor de uitvoering daarvan ten behoeve van alle Gelderse omgevingsdiensten. De volgende bovenregionale taken zijn als volgt belegd:

Bovenregionale taak	Belegd bij
Kwaliteit en coördinatie Gelders stelsel	Omgevingsdienst De Vallei (ODDV)
Ketentoezicht	Omgevingsdienst Rivierenland ODR)
Portaal en kenniscentrum	Omgevingsdienst Veluwe en IJssel ODVIJ)
Complexe vergunningverlening	Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)
Complexe handhaving, meetdienst en bezwaar en beroep	Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)
Personeel en Organisatie	Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)
BSBm (Bestuurlijke Straf Beschikking milieu)	Omgevingsdienst Noord Veluwe (ODNV)

1. Wat willen we bereiken?

In Gelderland hebben gemeenten en provincie gekozen voor een samenhangend stelsel van uitvoeringsdiensten waarin nabijheid, samenhang, kwaliteit en efficiency belangrijke uitgangspunten zijn. De keus om zo veel mogelijk in de regio en daarmee in de eigen organisatie te blijven werken, maakt samenwerking tussen de uitvoeringsdiensten nodig en gewenst. Nodig omdat niet in alle regio's de uitvoering van alle taken robuust en op een kwalitatief goede manier mogelijk is. Samenwerking is gewenst omdat het de enige manier is om kwalitatief goede producten tegen een redelijke prijs te leveren.

2. Wat gaan we daarvoor doen?

Kwaliteit en coördinatie Gelders stelsel

Om het Gelders stelsel van zeven uitvoeringsdiensten blijvend, op een kwalitatief goed niveau te laten functioneren, is het van groot belang duurzaam met elkaar in gesprek te zijn. De uitvoeringsdienst De Vallei voert daarover de regie. Jaarlijks bepalen de uitvoeringsdiensten samen op grond van welke indicatoren de kwaliteit wordt gemonitord.

Ketentoezicht

De regio Rivierenland is verantwoordelijk voor de analyses, de keuze van de ketens en de uitvoeringsplanning. De ketenprogramma's worden uitgevoerd in samenwerking met de medewerkers van de verschillende omgevingsdiensten. In overleg met de ODR worden projecten bepaald voor de inzet op ketentoezicht. Hiervoor is vanuit de ODA capaciteit beschikbaar gesteld.

Portaal en kenniscentrum

De Omgevingsdienst Veluwe-IJssel (OVIJ) fungeert als portaal en kenniscentrum. De OVIJ verzorgt de gemeenschappelijke contacten vanuit het stelsel met andere organisaties zoals het OM. Daarmee hebben deze organisaties in Gelderland één aanspreekpunt. Als kenniscentrum verzorgt de OVIJ de rol van makelaar in kennis, opleidingen etc. Uitgangspunt is de beschikbare capaciteit zo efficiënt mogelijk in te zetten.

Complexe vergunningverlening en BRZO/ IPPC (provinciale en gemeentelijke inrichtingen)

De complexe vergunningverlening en BRZO taken zijn toebedeeld aan de omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Voor complexe vergunningverlening geldt dat de bevoegdheid deze taak uit te voeren bij de betreffende gemeente of bij de provincie blijft. Daarmee blijft de in het gebied werkzame uitvoeringsdienst het aanspreekpunt. Voor de BRZO taken is de ODRN het aanspreekpunt en blijft de regionale omgevingsdienst op de hoogte van ontwikkelingen.

Complexe handhaving

De complexe handhaving, inclusief de meetwerkzaamheden, vuurwerk en het toezicht op de bodemsaneringen worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA).

De ODA is voor de complexe handhaving zelf robuust en voert deze taken zelf uit. We maken wel gebruik van de meetdienst en andere faciliteiten van de ODRA.

Personeel en Organisatie

In het Gelders Sociaal Plan (GSP) is afgesproken dat de taken en voorzieningen op het gebied van HRM zoveel mogelijk voor alle zeven omgevingsdiensten gemeenschappelijk worden geregeld. Het gaat er daarbij niet alleen om dat beleid en instrumenten zoveel mogelijk gelijk zijn, maar ook dat gezamenlijk en gecoördineerd wordt gemanaged op loopbaanontwikkeling.

In brede zin moeten we denken aan: werving- en selectie, mobiliteit, opleidingsplanning, ziekteverzuim, inrichten interne arbeidsmarkt, ontwikkelen loopbaaninstrumenten, inrichten HRM gesprekken cyclus, uitwerking CAR-UWO, Sociaal Statuut, werkkostenregeling enz.

De ODA fungeert in dit kader als trekker van de stelseltaak HRM. Vanuit deze rol coördineren we het Centraal Georganiseerd Overleg (CGO) en leveren we de ondersteuning voor het CGO. Ook coördineren we de taken van de Expertgroep HRM. Deze expertgroep is gezamenlijk verantwoordelijk voor de invulling en uitvoering van P&O-taken. We worden hierbij ondersteund door een arbeidsjurist van de Gemeente Ede (via Omgevingsdienst De Vallei).

Het grote voordeel van deze gezamenlijke aanpak is dat niet elke regionale uitvoeringsdienst zelf "het wiel hoeft uit te vinden". Kosten (vooral personele inzet) die hiervoor door de ODA worden gemaakt, worden verdeeld over de zeven omgevingsdiensten

Bestuurlijke Straf Beschikking milieu (BSBm)

Met ingang van 13 november 2013 heeft de omgevingsdienst Noord-Veluwe een aantal nieuwe stelseltaken toebedeeld gekregen. Het gaat om de 'grijze' BSBm en de aansturing en coördinatie van de 'grijze' boa's (buitengewoon opsporingsambtenaren) die in dienst zijn van de Gelderse omgevingsdiensten. De BSBm is een nieuw strafrechtelijk instrument. Het moet worden geïmplementeerd en zijn plaats vinden, naast de al bestaande bestuursrechtelijke handhavinginstrumenten binnen de omgevingsdiensten. Handhaving op de 'groene' wetgeving is niet ondergebracht bij de omgevingsdiensten. Daarom is binnen de Gelderse Omgevingsdiensten overeengekomen de zogenaamde 'groene' BSBm (tijdelijk) te mandateren naar de provincie Gelderland.

3. Wat mag het kosten?

Bovenregionale taak	Belegd bij	2015	2016	2017
		Realisatie	Begroting	Begroting
Kwaliteit en coördinatie stelsel	OD De Vallei	23.632	23.520	23.500
Ketentoezicht	OD Rivierenland	50.623	53.177	53.500
Portaal en kenniscentrum	OD Veluwe en IJssel	80.286	80.787	81.000
Complexe vergunningverlening	OD Nijmegen	477.743	625.346	478.000
Complexe handhaving, meetdienst en	OD Arnhem	1.785	0	0
Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu	OD Noord Veluwe	0	12.150	4.000
Personeel en Organisatie	OD Achterhoek	88.365	97.537	105.219
Totaal		722.434	892.517	745.219

De lasten zijn geraamd op basis van de begroting volgens de zogenaamde "Bovenregionale matrix" van november 2012.

VI. DE PARAGRAFEN

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn zeven verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de omgevingsdienst Achterhoek. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen, grondbeleid en verbonden partijen achterwege gelaten.

De volgende paragrafen worden achtereenvolgens behandeld:

1. Bedrijfsvoering
2. Risicobeheer en weerstandsvermogen
3. Financiering
4. Onderhoud kapitaalgoederen

1. BEDRIJFSVOERING

Informatiebeleid en ICT

In 2016 komt er een ODA archief voor de primaire taken. De gemeentes krijgen daarbij ook de mogelijkheid dit archief te gebruiken als hun archief, waardoor ze de documenten niet meer zelf hoeven te archiveren.

Binnen het Gelders Stelsel wordt gewerkt aan een Centrale Kernregistratie voor bedrijven. Alle Gelderse omgevingsdiensten sluiten daarop aan, waardoor uitwisseling van gegevens tussen de diensten makkelijker wordt. Dit centrale systeem kan ook gebruikt worden voor koppelingen met bijvoorbeeld landelijke gegevensbanken. Hiervoor moet het inrichtingenbestand geheel gevuld zijn en dit zal dan ook in 2016 klaar moeten zijn. Een volledig gevuld inrichtingenbestand is ook noodzakelijk om risico- en effectgericht te kunnen handhaven. Eind 2016/ begin 2017 willen we hier ook een begin aan maken.

Om in 2017 outputfinanciering goed uit te kunnen voeren, is er een goede administratie van de uitgevoerde taken noodzakelijk. Open Wave wordt daarop in 2016 ingericht. Verder zullen Open Wave en koppelingen met Open Wave naar andere systemen continu worden verbeterd om de registratie in en het ophalen van gegevens uit Open Wave nog beter af te stemmen op de werkprocessen.

Organisatieondersteuning

De ondersteuning is nu deels belegd bij 4 partners. Dit wordt vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten met een korte looptijd. Dit om telkens te beoordelen of de samenwerking met de huidige partners nog wel de beste keuze is. Een korte looptijd houdt namelijk andere opties voor de toekomst altijd open.

Verandercapaciteit

Naast de ondersteunende taken die extern (bij partner(s)) belegd zijn, bleek het noodzakelijk enkele taken binnen de ODA te organiseren omdat het direct betrekking heeft op de organisatie en ontwikkeling van de ODA. Hiervoor is extra (verander)capaciteit gevraagd die door de ODA terugverdiend moet worden.

Hieronder de afspraken over toewijzing en inverdieneffecten Verandercapaciteit
Aandacht voor

Jaar	Lasten	Inverdieneffect %	Inverdieneffect Bedrag	Resteert
2015	€ 285.000	Nihil	Nihil	€ 285.000
2016	€ 285.000	50%	€ 142.500	€ 142.500
2017	€ 285.000	75%	€ 213.750	€ 71.250
2018	€ 285.000	100%	€ 285.000	Nihil

Overeenkomstig de afspraak is in de begroting 2017 voor € 71.250 aan verandercapaciteit opgenomen.

2. WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

De wereld om ons heen verandert snel. Dat betekent dat er altijd ontwikkelingen zijn waar geen rekening mee is gehouden. Deze ontwikkelingen kunnen de gemeente geld kosten. Het is daarom verstandig financiële middelen te reserveren voor eventuele tegenvallers.

Hoeveel we moeten reserveren hangt af van de risico's die we lopen.

Het algemeen Bestuur van de ODA heeft daartoe in november 2015 een notitie vastgesteld waarin de risico's en de benodigde weerstandscapaciteit zijn bepaald.

Overigens merken we dat het benoemen van de risico's al helpt bij het beperken van de gevolgen. We letten meer op de mogelijke risico's en proberen eerder in te grijpen.

Definities

Hieronder worden de begrippen weerstandscapaciteit, risico en weerstandsvermogen gedefinieerd. Voor de begrippen bestaan soms meerdere definities. Er is steeds gekozen voor de definitie die het meest algemeen in gebruik is of die het beste bij de ODA past.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de ODA beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden. Het gaat om die posten waaruit tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden, zoals de algemene reserve. Onderscheid wordt gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Onder incidentele weerstandscapaciteit wordt verstaan de capaciteit die de organisatie heeft om eenmalige tegenvallers op te vangen. Onder structurele weerstandscapaciteit verstaan we middelen die permanent inzetbaar zijn om structurele tegenvallers op te vangen.

Risico

Een risico is een onzekere en ongewenste gebeurtenis die een nadelig effect kan hebben op de ODA, de doelen die zijn gesteld of de financiële positie van de ODA.

Weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit noemen we 'weerstandsvermogen'. Het weerstandsvermogen is toereikend wanneer financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden.

Anders gezegd: Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de financiële positie van een organisatie is. Door voldoende aandacht aan het weerstandsvermogen te besteden, kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigingen of een hogere bijdrage van de deelnemers.

Om het weerstandsvermogen objectiever te kunnen beoordelen is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) een waarderingstabel ontwikkeld:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	Groter dan 2,0	Uitstekend
B	Groter dan 1,4 maar kleiner dan 2,0	Ruim voldoende
C	Groter dan 1,0 maar kleiner dan 1,4	Voldoende
D	Groter dan 0,8 maar kleiner dan 1,0	Matig
E	Groter dan 0,6 maar kleiner dan 0,8	Onvoldoende
F	Kleiner dan 0,6	Ruim onvoldoende

Bepaling weerstandscapaciteit ODA

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, op te vangen. Binnen de ODA kan de beschikbare weerstandscapaciteit uit twee posten worden berekend:

- Post onvoorzien (structurele weerstandscapaciteit, begroting 2017: € 60.000)
- Algemene reserve (incidentele weerstandscapaciteit, stand 1/1/2015: € 100.000)

Welk bedrag is er met de risico's gemoeid?

Om tot een waardering van een risico te komen moeten de (financiële) gevolgen/impact van een risico worden geschat. Vaak is niet exact aan te geven wat de omvang van een risico in financiële zin zal zijn. Daarom maken we gebruik van onderstaande tabel:

Klasse	Omvang
1	€0-€25.000
2	€25.000-€75.000
3	€75.000-€200.000
4	€200.000-€500.000
5	> €500.000

Hoe groot is de kans dat het risico zich voordoet?

Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans dat zich een risico voordoet. Daarbij is gebruik gemaakt van de volgende kans-klasse indeling:

Klasse	Waarschijnlijkheid	Kans	Referentiebeeld
1	Zeër klein	10%	1 keer per 10 jaar of >
2	Klein	30%	1 keer per 5-10 jaar
3	Gemiddeld	50%	1 keer per 2-5 jaar
4	Groot	70%	1 keer per 1-2 jaar
5	Zeër groot	90%	1 keer per jaar of <

Inventarisatie van de risico's

Afspraken dienstverleningsovereenkomsten

Met de deelnemers worden afspraken gemaakt over de dienstverlening en de informatievoorziening over en weer voor de taakuitoefening. Afwijkende situaties per deelnemer kunnen de efficiency-doelstellingen onder druk zetten of kan leiden tot te weinig werk per medewerker. Het is ook van belang de afspraken met de andere RUD's juridisch goed te verankeren.

Het risico bestaat uit dat er meer uren noodzakelijk zijn om de taken uit te voeren waardoor minder vraag naar producten ontstaat dan verwacht.

Het risico schatten we op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld).

Taakuitvoering

Hieronder verstaan we het risico van aansprakelijkheidsstelling bij de reguliere taakuitoefening. Hiervoor zijn de gebruikelijke aansprakelijkheidsverzekeringen gesloten. Het restrisico bestaat uit het betalen van schadevergoedingen waarbij het eigen risico voor de ODA blijft.

We schatten de omvang op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 10% (zeer klein)

Calamiteit bij bedrijf

De ODA kan verwijt krijgen niet goed te hebben gehandeld, nalatig te zijn geweest of onvoldoende te hebben gecommuniceerd tijdens of na een calamiteit. Ook is het mogelijk dat de ODA het verwijt krijgt dat ze vooraf (dus voordat de calamiteit plaats vond) niet goed heeft gehandeld.

Het vertrouwen in de ODA bij opdrachtgevers en burgers neemt af; schadeclaims en negatieve pers. Voor financiële consequenties zie taakuitvoering.

Als beheersingsmaatregel stellen we hier tegenover het opstellen van een communicatieplan/protocol hoe te handelen bij calamiteiten, praktijksituaties simuleren, kwaliteitsborging producten en kennis blijven delen binnen omgevingsdiensten en met de partners. Het (rest)risico schatten we daarmee op nihil.

Rechtmatigheid

Het niet voldoen aan de rechtmatigheidseisen kan leiden tot juridische procedures en claims.

De ODA wordt geacht rechtmatig, d.w.z. overeenkomstig wet- en regelgeving te handelen en moet daarin de opdrachtgevers adviseren. Het onvoldoende rechtmatig functioneren doet afbreuk aan het imago en het vertrouwen in de ODA. Bovendien vormt het rechtmatigheidsaspect onderdeel van de accountantscontrole en de accountantsverklaring. We schatten het (rest)risico op nihil.

Bezuinigingen bij de deelnemers

Het risico is dat het rijk bezuinigt op provinciale- en gemeentelijke uitkeringen (Provinciefonds /Gemeentefonds) en/of dat de partner zelf bezuinigingsmaatregelen doorvoert. Voor de ODA bestaat het risico dat provincie en gemeenten een deel van de rijks- of eigen bezuinigingen afwentelen op de ODA. Het risico schatten we op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld).

Loon- en prijsontwikkelingen

Recentelijk is een onderhandelaarsakkoord gesloten tussen de VNG en de werknemersorganisaties resulterende in een loonstijging per 1 januari 2016 van 3% en per 1 januari 2017 van 0,4%. Het principe akkoord heeft een looptijd van 1 januari 2016 tot 1 mei 2017.

De precieze consequenties kunnen we nu nog niet overzien en vormen dus een risico. Elke procent méér aan loonindex dan de veronderstelde 1,5% in 2016 en 1,9% in 2017 betekent een extra last van circa € 49.000 (1% van € 4.878.000) → loonsom 2017. We schatten het risico op € 137.500 (klasse 3) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld).

Eigen risico voor werknemersverzekeringen

De ODA is eigen risico drager voor de ziektewet, ww en premiedifferentiatie voor WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgehandicapten).

De ODA betaalt het eigen risico en de premiedifferentiatie indien een medewerker ziek, verplicht uit dienst gaat of in de WGA komt.

We schatten het risico op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld)

Ziekteverzuim

Over de 1^e drie kwartalen 2015 bedroeg het langdurig ziekteverzuim (verzuim langer dan 6 weken) 3,96%. In de berekening van de productieve uren is rekening gehouden met 4% ziekteverzuim. Indien het ziekteverzuim hoger is dan 4% lopen we een risico.

Bij 5% ziekteverzuim is met vervanging een bedrag gemoeid van 1% van de beschikbare productieve uren keer het uurtarief. Dat is gelijk aan € 65.000. .

Als het langdurig ziekteverzuim in 2017 op hetzelfde niveau blijft betekent dat een extra last van € 193.000. We schatten het risico op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld).

Werkkostenregeling

Op 1 januari 2015 is de werkkostenregeling in werking getreden. Deze regeling begrenst het maximaal te besteden bedrag aan onbelaste vergoedingen en verstrekkingen voor de werknemers. Boven de vrije ruimte is loonbelasting in de vorm van een eindheffing van 80% verschuldigd. Deze regeling kan financiële gevolgen hebben voor de loonkosten. We gaan daar vooralsnog niet van uit.

De zogenaamde vrije loonruimte waarbinnen de ODA belastingvrije vergoedingen en verstrekkingen mag doen is voor 2015 becijferd op € 37.000. Mocht dit "forfait" worden overschreden dan is over elke € 1.000 overschrijding € 800 (80%) belasting verschuldigd.

We schatten het risico in op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld).

BTW

Het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) is per 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals deze volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds. Het plafond wordt aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met onttrekkingen of toevoegingen aan het BCF. Als het plafond overschreden wordt komt het verschil ten laste van het gemeentefonds. Het risico is dat

de gemeenten deze overschrijding (deels) gaan afwentelen op de ODA en daardoor minder producten gaan afnemen.

Vooralsnog schatten we dit risico op nihil

Vennootschapsbelastingplicht

Met ingang van 1 januari 2016 worden ook de lokale overheden belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Dit geldt in beginsel ook voor de gemeenschappelijke regelingen zoals de ODA. Dit jaar (2015) zal een traject worden doorlopen ter voorbereiding op de invoering. De kans is aanwezig dat we wel een (afzonderlijke) administratie moeten gaan voeren maar dat er uiteindelijk geen vennootschapsbelasting is verschuldigd. Het eerste heffingsjaar is 2017.

Het gevolg is dat we wellicht vennootschapsbelasting moeten gaan betalen over onze ondernemersactiviteiten. De inschatting op dit moment is dat de kans dat ODA vennootschapsbelasting moet betalen zeer klein is.

Productenboek

Het risico is dat de gehanteerde normen in het productenboek afwijken af van de werkelijkheid waardoor de kosten per product hoger of lager zijn dan vooraf verwacht. Het is zaak de normen regelmatig te toetsen en bij te stellen waar nodig.

We schatten het risico op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 90% (zeer groot).

Automatisering

Het risico is productieverlies door uitval en reparatie van de verschillende systemen waardoor meer uren noodzakelijk zijn om de taken te verrichten dan waarmee rekening is gehouden. We schatten het risico op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 90% (zeer groot).

Gebruik automatisering

Het risico bestaat uit het onvoldoende gebruik en registratie van de verschillende softwaresystemen waardoor het ontbreekt aan goede informatie en niet alle geleverde producten in rekening worden gebracht bij de opdrachtgever.

We schatten het risico op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 90% (zeer groot).

Aanbestedingen

Het risico is dat aanbestedingen niet worden uitgevoerd volgens vastgesteld (Europese en ODA) inkoop- en aanbestedingsbeleid waardoor financiële middelen zijn benodigd voor rechtszaken en de consequenties van deze rechtszaken.

We schatten het risico op € 137.500 (klasse 3) en de kans dat zich dit voordoet op 10% (klein).

Niet halen van de Kritische Performance Indicatoren (KPI's).

Het risico is dat bijvoorbeeld 90% in plaats van de afgesproken 100% aantal controles zijn uitgevoerd of de norm dat 80% van de klachten binnen vastgestelde afhandelingstermijn moet worden afgehandeld niet wordt gehaald waardoor er onvoldoende dekking voor de lasten is.

We schatten het risico op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld).

Achterstallige werkzaamheden

Partners hebben achterstallige workload overgedragen. Dit houdt vooral meerwerk in bij bedrijven die te weinig zijn bezocht in het verleden, waardoor achterstallige overtredingen en de groei van het bedrijf nooit meegenomen zijn. Het gevolg is dat de categorie indeling vooraf verkeerd is ingeschat en er meer uren noodzakelijk zijn om de taken te verrichten dan waarmee rekening is gehouden.

We schatten het risico op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 90% (zeer groot).

Outputmodel (medewerkers)

Het outputmodel vanaf 2017 vergt een geheel andere strategie in de bedrijfsvoering dan we tot dusverre gewoon zijn. De ODA wordt tot op zekere hoogte afhankelijk van de vraag van onze klanten (lees: de partners). Ook voor de medewerkers betekent dit een omslag. We zullen hiermee ervaring moeten opdoen.

Het beleid van onze partners kan leiden tot meer of minder vraag naar producten, incidenteel maar wellicht ook structureel. Het zal niet altijd vanzelfsprekend zijn dat de vraag naar de (soort) producten overeenkomt met de beschikbare capaciteit.

We zullen daarop tijdig moeten inspelen. De strategische personeelsplanning die momenteel in voorbereiding is, kan ons daarbij uitstekend van dienst zijn.

Financieel effect van deze risico's

We willen het totale financiële effect van deze risico's weten. Dit hebben we nodig om vast te stellen of onze financiële buffer voldoende is. In de volgende tabel wordt het financieel effect berekend.

Niet alle risico's komen tegelijk voor. Ook zijn de gevolgen van de risico's niet altijd maximaal. Het geld dat nodig is om de risico's op te kunnen vangen is daarom minder dan alle risico's bij elkaar opgeteld. Een praktische methode om het effect te berekenen is het maximale risico te vermenigvuldigen met de kans dat het risico zich voordoet. We noemen dit het kwantificeren van de risico's. In de tabel kwantificering risico's zijn de eerder genoemde risico's gekwantificeerd

Risico	Geschatte omvang	Geschatte Kans (in %)	Financieel effect van de risico's
Afspraken dienstverleningsovereenkomsten	€ 50.000	50%	€ 25.000
Taakuitvoering	€ 12.500	10%	€ 1.250
Calamiteit bij bedrijf	Nihil	0	0
Rechtmatigheid	Nihil	0	0
Bezuinigingen bij de deelnemers	€ 50.000	50%	€ 25.000
Loon- en prijsontwikkelingen	€137.500	50%	€ 68.750
Eigen risico voor werknemersverzekeringen	€ 50.000	50%	€ 25.000
Ziekteverzuim	€ 50.000	50%	€ 25.000
Werkkostenregeling	€ 12.500	50%	€ 6.250
BTW	Nihil		€ 0
Vennootschapsbelastingplicht	Nihil		€ 0
Productenboek	€ 50.000	90%	€ 45.000
Automatisering	€ 12.500	90%	€ 11.250
Gebruik automatisering	€ 12.500	90%	€ 11.250
Aanbestedingen	€137.500	10%	€ 13.750
Niet halen van de Kritische Performance Indicatoren (KPI's).	€ 12.500	50%	€ 6.250
Achterstallige werkzaamheden	€ 12.500	90%	€ 11.250
Totaal			€ 275.000

In de becijfering is rekening gehouden met de kans dat een risico zich voordoet. Het gaat dan om de **individuele** risico's en de kans dat dit (individuele) risico zich periodiek voordoet. De kans dat **alle** risico's zich op enig moment **tegelijktijd** voordoen is o.i. aanzienlijk lager.

Daartoe hanteren we een dempingfactor van 0,5.

Het totaal van de financiële risico's komt daardoor op € 137.500.

We verwachten overigens dat (een deel van) de geformuleerde risico's de komende jaren afnemen waardoor de ratio / het weerstandsvermogen zal toenemen.

Weerstandsvermogen

Zoals hierboven becijferd, belooft de benodigde weerstandscapaciteit € 137.500.

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 160.000.

Gebruiken we de formule en waarderingstabel (zie hiervoor) dan ziet dit er als volgt uit:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

In bedragen: € 160.000 / € 137.500 = 1,2

Waarderingscijfer: C

Betekenis: voldoende

Uit de analyse blijkt dat het weerstandsvermogen voldoende is.

Wij gaan er van uit dat de benodigde weerstandscapaciteit de komende jaren gaat afnemen in verband met verdere ontwikkeling van outputfinanciering.

Daarmee zal ook het weerstandsvermogen zeer waarschijnlijk verbeteren.

Kengetallen en ratio's

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten dient een aantal financiële kengetallen in de begroting te worden opgenomen.

Deze kengetallen dienen om een beter inzicht te bieden in de financiële positie van de ODA.

Het overzicht bevat de volgende kengetallen

Verlooptabel Kengetallen en ratio's in procenten			
Begroting 2017 Kengetallen (in procenten)	Verloop van de kengetallen		
	Jaarrekening	Begroting	Begroting
	2015	2016	2017
1a. Netto schuldquote	-446,70	0	0
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-447,64	0	0
2. Solvabiliteitsrisico	35,66	35,66	35,66
3. Structurele exploitatieruimte	288,81	0	0
4. Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
5. Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de ODA ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Een negatieve schuldquote geeft aan dat er per saldo sprake is van een overschot aan middelen. De ODA heeft wel eigen middelen maar geen vaste schulden vandaar het overschot.

2. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de ODA in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal

Hoe hoger de solvabiliteit, hoe gezonder de onderneming.

Een solvabiliteitsratio van 25% – 40% wordt als gezond gezien.

3. Structurele exploitatieruimte

Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten, uitgedrukt in een percentage

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Op rekeningbasis (2015) is er een behoorlijke exploitatieruimte vanwege het gerealiseerde batig saldo van € 400.000.

Op begrotingsbasis zijn de structurele baten en lasten in evenwicht omdat de geraamde lasten in beginsel door de bijdragen van de partners worden gedekt.

3. FINANCIERING

Treasuryfunctie

De wet Financiering decentrale overheden (FIDO) verplicht de gemeenschappelijke regeling richtlijnen vast te stellen voor het beheer van de geldstromen en de risico's die daaraan zijn verbonden. De treasuryfunctie maakt onderdeel uit van de ondersteunende financiële diensten die de gemeente Berkelland voor de omgevingsdienst Achterhoek verricht.

Risicobeheer

De ODA heeft een eenvoudige rol op treasurygebied. De behoefte is:

- het aantrekken van langlopende geldleningen voor investeringen ten behoeve van de bedrijfsvoering;
- het overbruggen van de mate van bevoorschotting door de deelnemers.

Zodra grotere investeringen in de bedrijfsvoering worden gedaan ontstaat behoefte aan een langlopende financiering.

Ook de ODA heeft te maken met het zogenaamde "schatkistbankieren". De rekeningcourant tegoeden van de ODA bij de Bank Nederlandse Gemeenten worden dagelijks afgeroomd ten gunste van 's-Rijks kas.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) bedraagt de kasgeldlimiet 8,2% van het totaal van de lasten van de primitieve begroting. De totale lasten belopen € 7.068.000. De kasgeldlimiet bedraagt voor 2017 aldus € 579.000.

4. ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

De paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" heeft tot doel aan te tonen hoe de ODA de instandhouding van haar kapitaalgoederen waarborgt.

Kapitaalgoederen zijn aankopen die een meerjarig gebruik dienen en die we meestal aanduiden als investeringen. Artikel 3 van de financiële verordening bepaalt dat nieuwe investeringen in de begroting moeten worden vermeld.

Voor het up-to-date houden van software zijn zoveel mogelijk onderhoudscontracten afgesloten met de leveranciers. De hieraan verbonden kosten worden geacht te zijn begrepen in de vergoeding welke de ondersteunende partner ontvangt van de ODA.

Voor investeringen hanteren we de volgende afschrijvingstermijnen.

- hardware: 3 jaar
- software: 5 jaar
- dienstvervoermiddelen: 7 jaar

Overigens bepaalt de financiële verordening (artikel 6) dat materiële vaste activa met economische waarde annuïtair worden afgeschreven.

VII. DE FINANCIËLE BEGROTING

Overzicht van lasten en baten

Onderstaand de financiële begroting 2017 van de ODA met toelichting.

FINANCIËLE BEGROTING 2017		2015 Realisatie	2016 Begroting	2017 Begroting
LASTEN				
1	Loonsom	4.514.194	4.613.275	4.877.582
2	Organisatiekosten	649.349	503.337	590.902
3	Dienstreizen	0	0	0
4	Energieproject	0	0	0
5	Inhuur van derden	770.606	149.220	320.000
6	Bovenregionale taken	722.434	892.517	745.219
7	Organisatie ondersteuning	499.717	504.400	447.500
8	Algemene lasten	0	422.580	87.370
	Totaal Lasten	7.156.300	7.085.328	7.068.574
BATEN				
21	Bijdragen van derden	824.653	563.389	349.800
22	Detacheringen	53.020	0	0
23	Energieproject	30.183	0	0
24	Omzet (bijdragen deelnemers)	6.460.296	6.521.939	6.718.774
	Totaal Baten	7.368.152	7.085.328	7.068.574
	Resultaat voor bestemming	-211.852	0	0
25	Mutaties reserveves	187.785	0	0
	Totaal Baten	7.555.937	7.085.328	7.068.574
	Resultaat na bestemming	399.637	0	0

Toelichting financiële begroting

LASTEN

1. Loonsom (€ 4.877.582)

De loonsom bestaat uit de loonsommen van het management, de managementondersteuning en van de primaire processen vergunningverlening, advies en toezicht en handhaving.

De loonsom neemt in 2017 ten opzichte van 2016 met € 264.000 toe als gevolg van:

- Loonindex 2017 1,9% € 90.000
- 0,6 vacatureruimte controller € 60.000
- Uitbreiding vaste formatie € 50.000 (verschuiving van vacatureruimte)
- HRM ontwikkelingen € 60.000

Totaal € 260.000

De invulling van het controllerschap vloeit voort uit het door het AB vastgestelde spoorboekje naar aanleiding van de evaluatie vorig jaar.

De daarvoor benodigde middelen van € 60.000 komen beschikbaar door een herschikking van de kosten van de organisatie ondersteunende diensten (budgettair neutraal).

2. Organisatiekosten (€ 590.902)

De organisatiekosten bestaan uit personele organisatiekosten (opleidingen, bedrijfskleding, personeelsbijeenkomsten enz.) en bedrijfsvoeringskosten (verzekeringen, telefonie, accountant, abonnementen, ICT licenties).

De toename is een gevolg van een verschuiving van algemene baten en lasten naar organisatiekosten.

5. Inhuur van derden (€ 320.000)

Betreft het beschikbare inhuurbudget voor 2017.

De toename is een gevolg van een verschuiving van algemene baten en lasten naar inhuur van derden.

6. Bovenregionale taken (€ 745.219)

Een aantal bovenregionale taken is belegd bij verschillende omgevingsdiensten.

Hieronder een overzicht welke taken dit betreffen en welke omgevingsdiensten die taken uitvoeren.

Bovenregionale taak	Belegd bij	2015	2016	2017
		Realisatie	Begroting	Begroting
Kwaliteit en coördinatie stelsel	OD De Vallei	23.632	23.520	23.500
Ketentoezicht	OD Rivierenland	50.623	53.177	53.500
Portaal en kenniscentrum	OD Veluwe en IJssel	80.286	80.787	81.000
Complexe vergunningverlening	OD Nijmegen	477.743	625.346	478.000
Complexe handhaving, meetdienst en	OD Arnhem	1.785	0	0
Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu	OD Noord Veluwe	0	12.150	4.000
Personeel en Organisatie	OD Achterhoek	88.365	97.537	105.219
Totaal		722.434	892.517	745.219

De lasten zijn geraamd op basis van de begroting volgens de zogenaamde "Bovenregionale matrix" van november 2012.

In 2016 vindt er een evaluatie plaats van het Gelderse stelsel.

Ook de bekostiging en de toerekening over de omgevingsdiensten komt dan aan de orde. De stelseltaak Personeel en Organisatie komt voor 84% (€ 88.000) voor rekening van de andere omgevingsdiensten.

7. Organisatie ondersteunende diensten (€ 447.500)

Ondersteunende dienst	Belegd bij	2015	2016	2017
		Realisatie	Begroting	Begroting
Communicatie	Berkelland	3.756	0	0
Financieel (beheer en beleid)	Berkelland	76.048	76.618	30.000
Huisvesting, Post en Archief Facilitair, TIP	Bronckhorst	165.000	204.449	165.000
Informatisering en automatisering	Doetinchem	135.746	112.236	178.000
Personeel (salarisadministratie en organisatie)	Lochem	110.270	111.097	35.000
Bestuurlijk juridisch	OD Regio Arnhem	8.897	0	39.500
Totaal		499.717	504.400	447.500

Eind 2015 zijn nieuwe afspraken gemaakt over de organisatie ondersteuning door de verschillende partners. Bij deze nieuwe afspraken is een aantal verschuivingen geweest van de ondersteunende taken, waardoor er binnen de ODA ruimte is gemaakt voor het aantrekken van een controller. Om dit budgetneutraal te kunnen doen, zijn de kosten van de personele ondersteuning van Lochem en de financiële ondersteuning van Berkelland verlaagd door de uitvoering van een aantal personele en financiële taken binnen de staf van de ODA zelf te organiseren.

8. Algemene lasten (€ 87.370)

De raming onder de algemene lasten beperkt zich tot:

- Onvoorzien	€ 60.000
- Prijsindex 2017	€ 27.370
Totaal	€ 87.370

BATEN

21. Bijdragen van derden (€ 349.800)

- Bijdrage van de provincie Gelderland (doorbetaling aan de ODRN) € 262.000
  - Bijdragen Gelderse omgevingsdiensten in de P&O stelseltaken € 87.800
- Totaal € 349.800

25. Omzet (bijdragen deelnemers (€ 6.718.775)

De omzet valt te splitsen in twee componenten, te weten enerzijds € 6,624.715 gebaseerd op de verwachte afname van de producten aan de hand van de realisatiecijfers 2015 (vergunningen en advies) en de HUP- werkplannen 2016 (toezicht en handhaving) en anderzijds € 94.000 wegens nog te dekken omzet.

De praktijk leert dat partners in de loop van het jaar aanvullende opdrachten bij de ODA beleggen. Wij ramen hiervoor een bedrag van € 94.000.

Afrekensystematiek

Iedere opdrachtgever betaalt voor de producten die hij afneemt.

Indien aan het einde van het jaar ODA een positief of negatief resultaat behaalt, is het de vraag hoe hiermee moet worden omgegaan.

Mocht er worden besloten het resultaat met de partners te verrekenen dan zal er een systematiek van verrekenen moeten worden toegepast.

We gaan in 2016 deze systematiek verder uitwerken en komen vervolgens met een voorstel.

Deelnemer	Vergunning verlening	Toezicht/ handhaving	Advies	Totaal
Aalten	€ 91.669	€ 269.137	€ 15.346	€ 376.152
Berkelland	€ 228.930	€ 502.319	€ 313.700	€ 1.044.950
Bronckhorst	€ 214.354	€ 455.229	€ 192.862	€ 862.445
Doetinchem	€ 171.192	€ 541.716	€ 84.065	€ 796.973
Lochem	€ 142.039	€ 361.090	€ 29.153	€ 532.282
Montferland	€ 51.179	€ 180.585	€ 4.616	€ 236.381
Oost Gelre	€ 168.034	€ 408.423	€ 201.705	€ 778.161
Oude IJsselstreek	€ 150.704	€ 323.799	€ 100.545	€ 575.047
Winterswijk	€ 118.555	€ 331.694	€ 125.673	€ 575.922
Zutphen	€ 137.828	€ 367.852	€ 52.758	€ 558.438
Provincie	€ 28.667	€ 225.043	€ 34.255	€ 287.965
Totaal	€ 1.503.151	€ 3.966.886	€ 1.154.678	€ 6.624.715

Financiële Meerjarenbegroting 2018 – 2020

Financiële Meerjarenbegroting 2017-2019		2017	2018	2019	2020
	LASTEN				
1	Loonsom	4.877.582	4.877.582	4.877.582	4.877.582
2	Organisatiekosten	590.902	590.902	590.902	590.902
3	Inhuur	320.000	248.750	248.750	248.750
4	Bovenregionale taken	745.219	745.219	745.219	745.219
5	Organisatie ondersteuning	447.500	447.500	447.500	447.500
6	Algemene lasten	87.370	87.370	87.370	87.370
	Totaal Lasten	7.068.574	6.997.324	6.997.324	6.997.324
	BATEN				
21	Bijdragen van derden	349.800	349.800	349.800	349.800
24	Omzet (bijdragen deelnemers)	6.718.774	6.647.524	6.647.524	6.647.524
	Totaal Baten	7.068.574	6.997.324	6.997.324	6.997.324
	Resultaat voor bestemming	0	0	0	0
25	Mutaties reserves	0	0	0	0
	Resultaat na bestemming	0	0	0	0

Toelichting

Beleid

Het beleid zoals dat is geformuleerd in de begroting 2016 heeft als vertrekpunt gefungeerd voor het opstellen van de begroting 2017 en de meerjarenraming 2018 – 2020.

Beleidswijzigingen waartoe wordt besloten na 1 januari 2016 worden via begrotingswijzigingen verwerkt in de begroting 2017 en volgende jaren.

Loon- en prijsontwikkelingen

Voor de jaren 2018 t/m 2020 zijn de lonen en prijzen constant verondersteld.

Inhuur van derden

De in 2014 beschikbaar gestelde Verandercapaciteit neemt in 2018 met € 71.250 af tot nihil.

Overzicht incidenteel

De begroting 2017 bevat geen incidentele baten en / of lasten.

VIII. BESLUIT ALGEMEEN BESTUUR

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek;
gelezen het voorstel van de Dagelijks Bestuur van 9 juni 2016;

BESLUIT:

1. De begroting 2017 vast te stellen.
2. De meerjarenraming 2018 – 2020 voor kennisgeving aan te nemen.
3. De bevoorschotting overeenkomstig bijlage 1 vast te stellen.
4. Het dagelijks bestuur te machtigen over de post onvoorzien (€ 60.000) te beschikken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 30 juni 2016.

De secretaris,

De voorzitter,

Ir. P.G.M. van Oosterbosch

drs. J.H.A. van Oostrum

Bijlage: Bevoorschotting door de partners 2017

Deelnemer	Vergunning verlening	Toezicht/ handhaving	Advies	Totaal
Aalten	€ 91.669	€ 269.137	€ 15.346	€ 376.152
Berkelland	€ 228.930	€ 502.319	€ 313.700	€ 1.044.950
Bronckhorst	€ 214.354	€ 455.229	€ 192.862	€ 862.445
Doetinchem	€ 171.192	€ 541.716	€ 84.065	€ 796.973
Lochem	€ 142.039	€ 361.090	€ 29.153	€ 532.282
Montferland	€ 51.179	€ 180.585	€ 4.616	€ 236.381
Oost Gelre	€ 168.034	€ 408.423	€ 201.705	€ 778.161
Oude IJsselstreek	€ 150.704	€ 323.799	€ 100.545	€ 575.047
Winterswijk	€ 118.555	€ 331.694	€ 125.673	€ 575.922
Zutphen	€ 137.828	€ 367.852	€ 52.758	€ 558.438
Provincie	€ 28.667	€ 225.043	€ 34.255	€ 287.965
Totaal	€ 1.503.151	€ 3.966.886	€ 1.154.678	€ 6.624.715

